

Marek Ciara
(Warszawa)

MATERIAŁY FELICJANA KĘPIŃSKIEGO
(1885-1966)
(III-167)

Felicjan Kępiński urodził się 29 kwietnia 1885 r. w Piotrkowie Trybunalskim. Był synem Felicjana Kępińskiego, sędziego i Anny z domu Keral. W 1903 r. ukończył gimnazjum klasyczne w Piotrkowie Trybunalskim, obecnie I Liceum Ogólnokształcące. W latach 1903-1905 studiował na Wydziale Fizyczno Matematycznym Uniwersytetu Warszawskiego. Studia w zakresie matematyki i astronomii kontynuował na Uniwersytecie w Lipsku w latach 1905-1906, w Getyndze w latach 1907-1909 oraz w Berlinie w latach 1909-1912). Był uczniem Karla Schwarzschilda, profesora uniwersytetu w Getyndze, dyrektora obserwatorium astronomicznego w Getyndze i Poczdamie, członka Pruskiej Akademii Nauk. Doktorat uzyskał w 1913 r. na podstawie dysertacji pt. *Über die periodischen Lösungen Jupiternaher Planetoiden*.

W latach 1914-1918 Felicjan Kępiński pracował na stanowisku asystenta w obserwatorium astronomicznym Berlin-Babelsberg. W okresie od 1918 do 1927 był zatrudniony w Obserwatorium Astronomicznym Uniwersytetu Warszawskiego na stanowisku adiunkta. W 1925 roku habilitował się w Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie na podstawie rozprawy pt. *Sur le mouvement des petites planetes du type $p + 1$ p*. W 1925 r. został zatrudniony na Wydziale Geodezyjnym Politechniki Warszawskiej na stanowisku docenta, gdzie prowadził wykłady i ćwiczenia z astronomii sferycznej i praktycznej. W 1927 roku został profesorem nadzwyczajnym i objął kierownictwo Katedry Astronomii Sferycznej i Praktycznej na Wydziale Geodezyjnym, a w 1937 roku został mianowany profesorem zwyczajnym na Wydziale Inżynierii Politechniki Warszawskiej.

W latach 1920 - 1925 prowadził zajęcia z astronomii w gimnazjum im. Mikołaja Reja w Warszawie, a w latach 1921-1922 wykłady z astronomii praktycznej, geometrii analitycznej i trygonometrii sferycznej w Wojskowym Instytucie Geograficznym w Warszawie. Prowadził wykłady z astronomii w Uniwersytecie Warszawskim w latach 1925-1927 oraz w Wolnej Wszechnicy Polskiej w okresie 1932-1939.

W okresie okupacji Felicjan Kępiński pracował w latach 1940-1941 w Wydziale Planowania Miasta. W latach 1940-1942 był wykładowcą w Szkole Mierniczej, a od jesieni 1942 prowadził wykłady na Wydziale Mierniczym Państwowej Szkoły Technicznej znajdującej się w budynkach Politechniki Warszawskiej. W wyniku zranienia podczas powstania warszawskiego stracił oko. W jego warszawskim mieszkaniu przy ul. Dantyszka spłonęły rękopisy dziesięciu rozpraw i dwóch podręczników akademickich. Po upadku powstania przebywał w Piotrkowie Trybunalskim.

Po zakończeniu wojny powrócił do Warszawy i wznowił wykłady w Politechnice Warszawskiej. W 1946 r. objął stanowisko kierownika Katedry Astronomii od 1954 r. istniejącej pod nazwą Katedry Astronomii Geodezyjnej na Wydziale Geodezyjnym (później Geodezji i Kartografii). W roku akademickim 1946/1947 był delegatem Rady Wydziału do Senatu Akademickiego. W 1955 roku złożył rezygnację ze stanowiska kierownika Katedry Astronomii Geodezyjnej, a w dniu 1 października 1960 r. przeszedł na emeryturę.

Felicjan Kępiński należał do Międzynarodowej Unii Astronomicznej (od 1929 r.), Towarzystwa Miłośników Astronomii i Polskiego Towarzystwa Astronomicznego. Był jednym z założycieli dwóch ostatnich organizacji (TMA 1921 i PTA 1923. W latach 1921-1922 pełnił funkcję prezesa Towarzystwa Miłośników Astronomii. W 1938 roku został członkiem - korespondentem w Towarzystwie Naukowym Warszawskim. W latach

1958-1961 był zatrudniony w Polskiej Akademii Nauk w Zakładzie Astronomii w Sekcji Komet.

Felicjan Kępiński był założycielem i kierownikiem w latach 1925-1955 obserwatorium astronomicznego Politechniki Warszawskiej. W 1957 roku zorganizował Obserwatorium Astronomiczno - Geodezyjne w Józefosławiu pod Warszawą. Był redaktorem naczelnym czasopisma "Rocznik Astronomiczny" w 1921 r. i w latach 1946-1954) oraz czasopisma "Uranja" w 1922 r. Na wniosek Międzynarodowej Unii Astronomicznej w 1979 roku jeden z kraterów na Księżycu został nazwany imieniem Felicjana Kępińskiego. Z inicjatywy Towarzystwa Przyjaciół Piotrkowa na domu, w którym się urodził i spędził dzieciństwo przy obecnej Alei 3 Maja została w 1985 roku ufundowana tablica pamiątkowa. W 1957 r. został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Felicjan Kępiński prowadził badania naukowe w zakresie mechaniki nieba, astronomii i geodezji wyższej. Szczególne znaczenie w jego pracy naukowej miały wieloletnie (od roku 1926) badania nad kometą Kopffa (nazwa oficjalna: 22P/ Kopff, kometa okresowa odkryta w 1906 roku przez Augusta Kopffa). Dzięki precyzyjnym obliczeniom wykonanym przez Felicjana Kępińskiego możliwe było odnalezienie komety w 1958 roku.

W dziedzinie astronomii geodezyjnej Felicjan Kępiński opracował nową metodę wyznaczania współrzędnych geograficznych i azymutu. Z innych prac warto wymienić udział w 1933 roku w międzynarodowej kampanii wyznaczania długości geograficznej. Felicjan Kępiński wyznaczył wówczas długość geograficzną Obserwatorium Uniwersytetu Warszawskiego.

Dorobek Felicjana Kępińskiego obejmuje około 170 pozycji bibliograficznych. Był autorem między innymi następujących publikacji: *The Motion of the Periodic Comet Kopff* 1936-1950, (5 części), *Astronomia sferyczna*, Warszawa 1955, *Astronomia praktyczna: wyznaczanie współrzędnych geograficznych i azymutu celu ziemskiego*, Warszawa 1961.

W 1913 roku zawarł związek małżeński z Krystyną Giustiniani, z którą miał dwoje dzieci: Irę i Stefana. Felicjan Kępiński zmarł 8 kwietnia 1966 r. Pochowany został na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie, w kwaterze 281-III-22.

Materiały archiwalne Felicjana Kępińskiego w ilości 0,45 mb wpłynęły do Polskiej Akademii Nauk Archiwum w Warszawie w 1967 roku drogą zakupu od Krystyny Kępińskiej. Zespół w księdze nabytków otrzymał numer 768 a w systemie SEZAM numer 281.

Spuściznę uporządkowano zgodnie z metodami przyjętymi w Polskiej Akademii Nauk Archiwum w Warszawie. Inwentarz opracował Marek Ciara. Prace przy porządkowaniu spuścizny ukończono w 2011 r. Spuścizna zawiera materiały z lat 1925-1966, w tym większość z lat 1945-1966, które podzielono na 5 grup tematycznych.

W grupie I znajdują się materiały twórczości naukowej z lat 1925-1966, w ilości 23 jednostek, które uporządkowano w układzie chronologicznym. Materiały grupy I podzielono na dwie podgrupy: A. Artykuły i B. Materiały warsztatowe. W podgrupie A, do której należy 1 jednostka znajdują się rękopisy i maszynopisy artykułów z lat 1956-1964. Podgrupa B (jednostki od 2 do 23) zawiera pochodzące z lat 1925-1966 materiały warsztatowe w układzie chronologicznym, na które składają się notatki i obliczenia dotyczące komety Orkisz, wyniki obserwacji, notatki i obliczenia ruchu komety okresowej Kopffa, obliczenia początku roku Bessell'a. W podgrupie tej zachowano w większości nazwy jednostek nadane przez twórcę spuścizny.

W grupie II (jednostki nr 24-30) znalazły się materiały dotyczące działalności twórcy spuścizny z okresu 1945-1966. Grupa ta została podzielona na 3 podgrupy tematyczne:

A. Działalność organizacyjno - naukowa, B. Działalność dydaktyczna, C. Działalność wydawnicza i redakcyjna. W podgrupie A obejmującej 4 jednostki z lat 1947-1965 i niedatowane (jednostki 24-27) znalazły się materiały dotyczące pracy w Uniwersytecie Warszawskim, Politechnice Warszawskiej, Instytucie Geodezji i Kartografii, Polskiej

Akademii Nauk, w towarzystwach naukowych i organizacjach, oraz udziału w kongresach naukowych. W jednostce 28 (podgrupa B) znajdują się materiały dotyczące działalności dydaktycznej w Politechnice Warszawskiej. W podgrupie C, w skład której wchodzi 2 jednostki (nr 29-30) znalazły się umowy wydawnicze i korespondencja z wydawnictwami z lat 1949-1966 i niedatowane oraz materiały do opracowania zbiorowego *Historia astronomii w Polsce*.

W grupie III w jednostce nr 31 znajdują się materiały biograficzne i gospodarcze. Grupa IV Korespondencja składa się z 2 jednostek: korespondencji wychodzącej (jednostka 32) i wpływającej (33). W tej ostatniej znalazła się korespondencja naukowa z polskimi i zagranicznymi astronomami i obserwatoriami astronomicznymi m. in. z Georgiem van Biesbroeck z Yerkes Observatory w Williams Bay w USA, Gino Cecchini z Osservatorio Astronomico di Torino, Władysławem Dziwulskim, Michałem Kamieńskim, i Elisabeth Roemer - astronom z U. S. Naval Observatory w Flagstaff w USA.

Grupa V Materiały osób obcych zawiera 1 jednostkę (nr 34) z materiałami z lat 1953-1963. Znajdują się tu artykuły innych autorów dotyczące astronomii. W tej jednostce zamiast układu chronologicznego zastosowano alfabetyczny.

W Polskiej Akademii Nauk Archiwum w Warszawie materiały Felicjana Kępińskiego otrzymały sygnaturę III-167. Inwentarz składa się z 34 jednostek i 3 aneksów.

Źródła i bibliografia

1. *Materiały Felicjana Kępińskiego* Polska Akademia Nauk Archiwum w Warszawie, III-167, j. 33
2. Kępiński Felicjan, akta odznaczeń, Archiwum Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
3. *Felicjan Kępiński*, [w:] www.astrojawil.pl/kepinski.html
4. Gadomski Bogdan, *Sylwetki profesorów Politechniki Warszawskiej. Felicjan Kępiński (1885-1966)*, b. d. , [w:] <http://bcpw.bg.pw.edu.pl/dilibra>
5. *Historia astronomii w Polsce*, pod red. Eugeniusza Rybki, tom I, Wrocław 1975, s. 5-7, tom II, Wrocław 1983, s. 263
6. *Kępiński Felicjan*, [w:] Andrzej Śródka, *Uczeni polscy XIX-XX stulecia*, Warszawa 1995, tom II, s. 181-182
7. *Kępiński Felicjan*, [w:] *Biogramy uczonych polskich. Materiały o życiu i działalności członków AU w Krakowie, TNW, PAU, PAN*. Część III: nauki ścisłe. Opracowali: Andrzej Śródka, Paweł Szczawiński, Wrocław 1986, s. 177-180
8. *Kępiński Felicjan*, [w:] *Wielka Encyklopedia Powszechna PWN*, Warszawa 1965, t. 5, s. 582
9. *Kępiński Felicjan*, [w:] *Wielka Encyklopedia Powszechna PWN*, Warszawa 2003, t. 13, s. 482
10. Kołaczek Barbara, Sitarski Grzegorz, Zajdler Ludwik, *Kępiński Felicjan 1885-1966, Wspomnienia uczniów*, [w:] *Sylwetki astronomów polskich XX w.*, opracowanie Andrzej Woszczyk, Toruń 2008, s. 96-105

PRZEGLĄD ZAWARTOŚCI INWENTARZA

I. Materiały twórczości naukowej	1-23
A. Artykuły	1
B. Materiały warsztatowe	2-23
II. Materiały działalności twórcy spuścizny	24-30
A. Działalność organizacyjno-naukowa	24-27
B. Działalność dydaktyczna	28
C. Działalność redakcyjna i wydawnicza	29-30
III. Materiały biograficzne	31

IV. Korespondencja	32-33
V. Materiały osób obcych	34
ANEKSY	1-3

I. MATERIAŁY TWÓRCZOŚCI NAUKOWEJ

A. Artykuły

1. Astronomia

Artykuły

1956-1964 i b. d., rkp., masz., druk, j. ang., franc., pol., l., sz., k. 153, zob. aneks 1

B. Materiały warsztatowe

2. *Kometa Orkisz. Obserwacje i wyznaczenie orbity dokonane w Warszawie w kwietniu 1925*

Wyniki obserwacji, obliczenia, notatki
1925, rkp., l., k. 45

3. *Nieudana próba powiązania 1939 + 1945 + 1951. Powiązanie 1945 + 1951 (na nim oparte zostały dalsze rachunki). Obserwacje 1951*

Wyniki obserwacji (m. in. w obserwatoriach w Williams Bay, Lick, Johannesburgu, Bloemfontein), obliczenia, notatki
1939-1951 i b. d., rkp., masz., l., k. 148

4. *Kometa 1906 IV, perturbacje 1945 (Jowisz, Saturn, Mars, Wenus, Ziemia, Uran) Elementy Bobone*

Obliczenia, notatki
1945 i b. d., rkp., masz., l., k. 143

5. Kometa okresowa Kopffa

Wyniki obserwacji, obliczenia, notatki, rysunek orbity komety, odpisy cyrkularzy Międzynarodowej Unii Astronomicznej
1945-1965 i b. d., rkp., masz., l., k. 219

6. *Obliczenia składowych S T W dla: Jowisza, Marsa, Saturna, Uranu, Wenus i Ziemi Obliczenia współczynników*

Obliczenia, notatki
1945-1952 i b. d., rkp., l., k. 147

7. *Perturbacje komety Kopff przez 6 planet*

Wyniki obserwacji, obliczenia, notatki
1945-1954 i b. d., rkp., l., k. 95

8. *Pozycje planet*

Wyniki obserwacji 6 planet (Jowisz, Ziemia, Mars, Wenus, Saturn, Uran)
Obliczenia, notatki
1945-1954 i b. d., rkp., l., k. 48

9. *Przejście od elementów Bobone do elementów efemerydy mojej 1945*

Obliczenia, notatki
1945-1952 i b. d., rkp., l., k. 140

10. *Dyferencjały perturbacji i całkowanie*
Wyniki obserwacji, obliczenia, notatki
1947-1958 i b. d., rkp., l., k. 151
11. Wyznaczenie azymutu z pomiarów odległości zenitalnej Słońca
Wyniki pomiarów, obliczenia, notatki, tablice matematyczne
1949-1951 i b. d., rkp., fkp., l., k. 33
12. *Efemeryda i obserwacje komety Kopff w 1951 r.*
Wyniki obserwacji, obliczenia, notatki
1951 i b. d., rkp., l., k. 85
13. *Jowicentryczny ruch komety Kopffa w okresie 1954. I. 08 - do 1954.VI. 27*
Wyniki obserwacji, obliczenia, notatki
1954 i b. d., rkp., l., k. 80
14. *Perturbacje komety Kopff*
Wyniki obserwacji, obliczenia, notatki
1954 i b. d., rkp., l., k. 206
15. *Perturbacje ruchu komety Kopff heliocentryczne*
Wyniki obserwacji, obliczenia, notatki
1954 i b. d., rkp., l., k. 151
16. *Sumowanie całkowania perturbacji przez wszystkie planety*
Wyniki obserwacji, obliczenia, notatki
1954-1958 i b. d., rkp., l., k. 186
17. *Efemeryda komety Kopffa*
Wyniki obserwacji, obliczenia, notatki
1957-1964 i b. d., rkp., l., k. 212
18. *Sumowanie perturbacji 1957. IX. 09 - 1958. XII. 23*
Wyniki obserwacji, obliczenia, notatki
1957-1958 i b. d., rkp., l., k. 92
19. *Perturbacje komety Kopffa 1958. IX. 14 - 1964. XII. 11*
Obliczenia, notatki
1958-1964, rkp., l., k. 161
20. *Perturbacje ruchu komety 1906 IV (Kopff) 1958. VIII. 05*
Wyniki obserwacji, obliczenia, notatki
1958-1961 i b. d., rkp., l., k. 206
21. Kometa okresowa Kopffa
Wyniki obliczeń ruchu komety przez komputery, notatki
1965-1966 i b. d., rkp., masz., druk, l., k. 49
22. Kometa okresowa Kopffa

Wyniki obserwacji, obliczenia, notatki
B.d., rkp., l., k. 176

23. Rok Bessel'a
Obliczanie początku roku zwrotnikowego Bessel'a
obliczenia, notatki
B.d., rkp., masz., l., k. 36

II. MATERIAŁY DZIAŁALNOŚCI TWÓRCY SPUŚCIZNY

24. Politechnika Warszawska, Uniwersytet Warszawski, Instytut Geodezji i Kartografii
Informacja o pracy Zakładu i Obserwatorium Astronomicznego Politechniki
Warszawskiej, zaproszenie na posiedzenie Rady Naukowej, protokół, korespondencja
1947 - 1963, rkp., masz., j. franc., pol., l., k. 16
25. Polska Akademia Nauk, Wydział III, Zakład Astronomii PAN, Komitet Geodezji PAN,
Astronomiczna Stacja Szerokościowa w Borowcu
Zaproszenie, wniosek o wykonanie pracy naukowej, protokół posiedzenia Rady
Naukowej, korespondencja
1952-1965, rkp., masz., l., k. 17
26. Międzynarodowa Unia Astronomiczna, Polskie Towarzystwo Astronautyczne,
Polskie Towarzystwo Astronomiczne, Polskie Towarzystwo Miłośników Astronomii,
Towarzystwo Naukowe w Toruniu
Zaproszenia, korespondencja, deklaracja członkowska
1952-1964 i b. d., masz., j. ang., franc., pol., l., k. 10
27. X Międzynarodowy Astronomiczny Zjazd
Program konferencji, spis uczestników, tytuły referatów
1958-1965 i b. d., masz., druk, j. ang., franc., pol., ros., l., k. 7

B. Działalność dydaktyczna

28. Politechnika Warszawska
Program przedmiotu astronomia, zawiadomienie o terminie seminarium,
kolokwium
1948-1965 i b. d., rkp., masz., l., k. 10

C. Działalność redakcyjna i wydawnicza

29. Redakcje i wydawnictwa
Umowy, korespondencja, korekta skryptu
1951-1966, rkp., masz., l., k. 82, zob. aneks 2
30. *Historia astronomii w Polsce*
Materiały do opracowania zbiorowego *Historia astronomii w Polsce*
notki biograficzne astronomów polskich, korespondencja
1956-1960 i b. d., masz., l., k. 134

III. MATERIAŁY BIOGRAFICZNE

31. Życiorys i sprawy gospodarcze
 Życiorys, pismo Administracji Domów Mieszkalnych, oświadczenia do Urzędu Skarbowego, upoważnienie do odbioru wynagrodzenia, rachunki, księga przychodu i rozchodu za rok 1939 z nieruchomości (...) należącej do sukcesorów po Św. P. Felicjanie Kępińskim, bilet PKP, nekrologi
 1939-1966 i b. d., rkp., masz., druk, j. franc., pol., l., k. 22

IV. KORESPONDENCJA

32. Korespondencja wychodząca do Władysława Dziewulskiego i adresatów nieustalonych
 1929-1960 i b. d., rkp., masz., j. franc., pol., l., k. 6
33. Korespondencja wpływająca. Osoby, instytucje i nadawcy nieustaleni
 1945-1966 i b. d., rkp., masz., j. ang., franc., pol., l., k. 162, zob. aneks 3

IV. MATERIAŁY OSÓB OBCYCH

34. Kamiński Michał, *Kometa Kopff*
 Kamiński Michał, *Obserwacje Kopernika w świetle astronomii współczesnej*
 Merton G., *Photographic places by a position - line method*
 Rybka Eugeniusz, *Pierwsze lata organizacji obserwatoriów w Polsce niepodległej (1918-1922)*
 Artykuły, fragment artykuły
 1953-1963 i b. d., rkp., masz., druk, j. ang., pol., l., k. 34
 Druk: poz. 2 [w:] "Studia i materiały z Dziejów Nauki Polskiej"
 seria C, z. 7, 1963, s. 85-108
 poz.3 [w:] "The Observatory", nr 73, 1953

ANEKS 1

- J. 1. Astronomia. Artykuły
Ephemeris of the Periodic Comet 1906 IV (Kopff) by F. Kępiński, 1956
Ephemeris of the Periodic Comet 1906 IV (Kopff) by F. Kępiński, 1957
The Periodic Comet 1906 IV (Kopff), 1957
Liaison de 4 apparitions de la comete periodique 1906 IV (Kopff): 1919-1926-1932-1939, (fragmenty, różne wersje), 1958
The motion of Periodic Comet 1906 IV (Kopff) part 8 by F. Kępiński, (różne wersje), 1958
Information on P Comet 1906 IV (Kopff), 1959
The motion of Periodic Comet 1906 IV (Kopff) in the sphere of predominance of Jupiter in the first half of the year 1954, 1960
Ephemeris of P/ Comet 1906 IV (Kopff) for 1964, fragment, 1962
Ephemeris of P/ Comet Kopff for 1964/1965 (continued), 1964
Apparition de la Comete Periodique 1906 IV (Kopff) en 1951, part VI, fragmenty, b. d.
Comet 1906 IV (Kopff), fragment, b. d.
Ephemeris of the Periodic Comet 1906 IV (Kopff) by F. Kępiński i G. Sitarski, fragment, b. d.
Komety okresowe, fragment, b. d.,
Obliczanie przebiegu zaćmienia słonecznego w danym punkcie na powierzchni Ziemi, b. d.
O pewnym zagadnieniu z teorii poprawiania orbit eliptycznych, fragment b. d.
Próba odnalezienia zagubionych komet okresowych, fragment, b. d.
 Astronomia, fragmenty artykułów bez początku i tytułu, b. d.

ANEKS 2

J. 29. Redakcje i wydawnictwa
 "Biuletyn Polskiej Akademii Nauk"
 Biuro Rady Prymasowskiej Odbudowy Kościołów Warszawy
 Główny Urząd Statystyczny
 Książka i Wiedza
 Liga Ochrony Przyrody-Zakład Zadrzewień i Zieleni
 Liga Przyjaciół Żołnierza, Zarząd Główny, Biuro Wydawnictw
 Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza
 Państwowe Wydawnictwo Naukowe
 Państwowe Wydawnictwo Rolne i Leśne
 Państwowy Instytut Hydrologiczno-Meteorologiczny
 Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich
 "Poradnik Rolnika"
 "Rocznik Astronomiczny"
 Wydawnictwa nieustalone

ANEKS 3

J. Korespondencja wpływająca. Osoby, instytucje i nadawcy nieustaleni			
Ambasada Włoch	1959	1.	1
Mc Bain Sadler F.	b. d.	1.	1
Banachiewicz Tadeusz	1945	1.	1
Barmettler	b. d.	1.	1
Berkebile Wilma J.	1958	1.	1
Bielicki Mieczysław	1956	1.	1
Biesbroek George van (Yerkes Observatory)	1956-1958, b. d.	1.	7
Blachut Teodor J.	b. d.	1.	1
Buchar E.	1966	1.	1
Comrie L. J.	1947	1.	1
Czempiński B.	1960	1.	1
Dziewulski Władysław	1952-1961, b. d.	1.	80
Dzik Faustyn	b. d.	1.	1
Felghe A. (Observatoire Royal de Belgique)	1948	1.	1
Gadomski Jan	1964	1.	1
Instytut Geodezji i Kartografii	1960	1.	1
Jędrzejewska Maria, Jędrzejewski Waclaw	1955	1.	1
Kamiński Michał	1956-1959, b. d.	1.	16
Klimaszewska-Arct Gizela	1960	1.	1
Koehlke F.	1945	1.	1
Osservatorio Astronomico di Torino	1948	1.	1
Porter J. G.(Royal Greenwich Observatory)	1956-1957, b. d.	1.	4
Radecki Julian	1955	1955	1
Rakowiecki Tadeusz	1960	1.	1
Roemer Elizabeth (U. S. Naval Observatory)	1958-1964	1.	5
Rybka Eugeniusz	1958	1.	1
Rybka Przemysław	1960	1.	1
Sumner Michael	1956	1.	1
Szafraniec Rozalia	1959, 1960	1.	2

University of Chicago	1948	1.	1
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	1961	1.	1
Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu	1959	1.	1
Vaisala Y.	1948	1.	1
Nadawcy nieustaleni	1947-1964, b. d	1.	8